

Hoezo generatiekloof?

Gaapt er een groot gat tussen de boomers die het vak van accountant hebben gemaakt tot wat het nu is en de millennials die met die geschiedenis verder moeten? Dat valt wel mee, menen jong en oud. “We moeten samen dit beroep naar een volgend niveau tillen.”

TEKST RONALD BRUINS

Onder jongeren in het Angelsaksische taalgebied is ‘ok boomer’ al maanden een standaardreactie op kritiek of commentaar van ouderen. Een jonge parlementariër in Nieuw-Zeeland, Chlöe Swarbrick, snoerde een oudere collega nogal onparlementair op die manier de mond. Daarmee kreeg het wereldwijd aandacht. In feite is het niet meer dan een cynisch grapje van jongeren richting starre, conservatieve, betweterige *babyboomers*. De baby-boomers (geboren tussen grofweg 1945 en 1964) wordt min of meer verweten dat ze opgroeiden in welvaart en daarom verantwoordelijk zijn voor de klimaatcrisis van nu.

Het cliché wil dat babyboomers juist vinden dat vroeger alles beter was. De jeugd van tegenwoordig zou verwend zijn, wil niet volwassen worden en voor van alles - het klimaat of gelijkheid bijvoorbeeld - hysterisch de straat opgaan. Het algemene beeld over millennials (geboren tussen 1980 en 1995) is dat ze idealistischer zijn, meer met zichzelf bezig en narcistischer en veel bezig met moderne technologieën. Boomers en millennials lijken in een compleet andere wereld te leven. Maar is dat ook zo? En hoe werkt dat dan in de accountancy?

Boomers versus millennials

De NBA kwam begin november, als onderdeel van het jubileum-programma Springlevend, met het online webinar *Boomers versus Millennials*. Eén van de gedeponeerde stellingen: De jonge generatie moet de erfenis van de oude generatie opruimen. Mee oneens, zei 65 procent van de stemmers die online meededen. Ook Dirk ter Harmsel, oud-bestuurslid van NOvAA en NBA en directeur vaktechniek van Alfa Accountants en Adviseurs, was het er niet mee eens. “Het beroep moet zich doorontwikkelen. Wat is het nu en wat kan er beter? Dat is een opdracht voor de jonge generatie en voor ons.” En ook: “Jong en oud moeten samen dit beroep naar een volgend niveau tillen.”

“Hoezo is er een generatiekloof?”, aldus Arnold Schilder, emeritus-hoogleraar accountantscontrole aan de Universiteit

V.l.n.r.: Arnold Schilder, Dirk ter Harmsel, Joost Hoebink (presentator), Andrea Moser en Omar El Messaoudi.

van Amsterdam en NIVRA-voorzitter 1994-1995. “Wij zitten in hetzelfde vak en zien vanuit die betrokkenheid dezelfde uitdagingen. Ik vond het prachtig dat drie accountancy-studenten in het FD reageerden op uitlatingen van kwartiermakers Marlies de Vries en Chris Fontein. Ze zeiden geen angst te ervaren om problemen aan te kaarten bij managers. Kortom, sta op en ga het gesprek aan met je bazen en managers. Vaak kom je tot de conclusie dat het enorm meevalt. Pak samen problemen aan. De samenleving zal je omarmen.”

Sector is afwachtend

De genoemde kwartiermakers zijn aangesteld door minister Wopke Hoekstra (Financiën) om een verandering in de sector aan te jagen. In een interview met het FD zeiden De Vries en Fontein onlangs dat ze “het échte gevoel van urgentie”

nog niet hebben gezien. “Wat treffen we wel aan? Een sector die afwachting is. Accountants die zeggen: ‘We hebben nu al die rapporten gehad, een kabinetsreactie daarop en nu kwartiermakers die nog eens drie jaar aan de slag gaan: wanneer stopt dit nou eens een keer?’” In het artikel memoreren ze een contact met jonge accountants. “Daar bleek bij handopsteken dat een grote meerderheid nog steeds hun manager niet durven aanspreken als er vervelende dingen gebeuren.”

Dat is volgens Jochem Beemster, Gijs de Bra en Matthijs Bredenoord, studenten van de post-master Accountancy aan de Universiteit van Amsterdam, “beslist niet kenmerkend” voor de omgeving waarin jonge accountants zich bevinden. Eveneens in het FD schreven zij: “We begrijpen absoluut dat de verbeterslag in de sector nog niet is voltooid en met onze frisse blik willen we daaraan bijdragen. Wel hopen we dat de kwartiermakers vertrouwen hebben in de moed van jonge accountants. We blijven graag met hen in gesprek over onze rol in de hervorming van de sector.”

Juiste balans werk en privé

Kortom, de millennials willen wel. Ze zien daarbij wel een probleem in het vinden van de juiste balans tussen werk en privé. “Als de sector de werkdruk niet oplost, is er straks geen accountant meer te vinden”, luidde een andere stelling tijdens de online uitzending. 64 procent van de deelnemers was het daarmee eens. Aan tafel reageerde Omar El Messaoudi, zelfstandig accountant en bestuurslid van NBA Young Profs: “Werkdruk is niet per se gerelateerd aan de hoeveelheid uren die je maakt. Maar als ik de stelling beoordeel, dan zie ik wel een negatieve ontwikkeling in de toestroom naar accountantsopleidingen. We moeten dus wel wat doen of veranderen, want er kiezen minder mensen voor dit beroep.”

Ook Schilder vindt dat de werkdruk teruggedrongen moet worden. “Destijds maakten we weken van zestig uur of meer. Ik denk dat mijn vrouw driekwart van de opvoeding van de kinderen op zich heeft genomen. Maar ik vind het gezond dat er tegenwoordig een andere verdeling is tussen man en vrouw en dat er meer wordt gelet op de balans tussen werk en privé. We moeten proberen die werkdruk terug te dringen.” Ook aan tafel: Andrea Moser, assistent manager bij KPMG. “Vraag maar eens wie er in de accountancy standaard op woensdag vrij neemt. Weinig mensen doen dat. En als ze het doen, dan worden ze met de nek aangekeken. Terwijl ik het een logische keuze zou vinden, omdat tegenwoordig zowel mannen als vrouwen aan het werk zijn.”

Up or out

Boomers kenden vooral het perspectief van partner worden en anders was er geen plaats meer in het accountantskantoor. Is dat *up or out*-principe iets van vroeger? Nee, aldus El Messaoudi. “Dat speelt bij sommige kantoren nu nog steeds. Na drie jaar moet je toch kijken wat je wilt. Maar ik vind dat we die pyramide om moeten draaien.” Daarvoor haalt hij inspiratie bij de Ajax Academie. “Om beter te presenteren als individu staan er heel veel trainers, specialisten en

TERUGKIJKEN

Het webinar ‘Boomers vs Millennials’ was onderdeel van het jubileumprogramma ‘Springlevend’ van de NBA. Het vond plaats op 3 november 2020 en werd gepresenteerd door Joost Hoebink. Terugkijken van dit webinar en alle andere events in het kader van 125 jaar accountantsberoep kan via nba.nl/springlevend.

fysiotherapeuten klaar om het beste uit jou te halen. Dat beeld is me bijgebleven. Het accountantskantoor moet dus andersoortige functies mogelijk maken. Dan kun je bijvoorbeeld specialist in IFRS worden. Er zijn veel meer mogelijkheden dan *up or out*.”

Maar El Messaoudi wil ook iets terughalen uit het verleden. “Vroeger maakte je een controleplan en daarvoor ging je het gesprek aan met de klant. Nu zijn we bij wijze van spreken een templatefabriek geworden en gaan we honderd vragen langs. Dat leidt tot minder nadenken door de accountant.” Moser merkte op dat er wel wat op te ruimen is. “Qua kwaliteit kon het beter. Dat blijkt uit rapportages van de AFM. Maar die kwaliteit verbeteren is geen kwestie voor alleen jongeren. Kwaliteit verbeteren moeten we samen doen.”

Precies daar zijn de deelnemers van de online uitzending het roerend met elkaar eens. Natuurlijk, er is een erfenis. Maar millennials en boomers zijn evenzeer betrokken en zien dezelfde uitdagingen voor het mooie accountantsvak. Daarbij is er geen tegenstelling tussen de twee generaties. ‘Ok boomer’ zal je in het accountantsberoep niet snel horen. ←

‘Als de sector de werkdruk niet oplost, is er straks geen accountant meer te vinden.’